

Beroepscode

Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepaste Psychologie – NBTP

Deze versie is tot stand gekomen in samenwerking met het Lectoraat Ethisch Werken van Fontys Hogeschool onder leiding van lector R.L van der Wal.

Datum: 17-05-2025

Versie: 3.0

Inhoudsopgave

1. Algemeen.....	3
2. Uitgangspunten	3
3. Professioneel Handelen.....	4
4. Beroepsmatig handelen	5
5. NBTP-lidmaatschap	6

Beroepscode

Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepaste Psychologie – NBTP

1. Algemeen

Deze beroepscode is van toepassing op de werkzaamheden die vallen binnen het Beroepsgebied van de (Register) (Junior) Toegepast Psycholoog en leden van NBTP. Elk lid van de NBTP dat toegepaste psychologie uitoefent, doet dit op basis van zijn opleiding tot dit beroep aan een door de NBTP erkend instituut. Zie voor de erkende instituten onze <https://www.nbtp.nl/opleidingen-tp/>

1.1. Toepassing

- In de beroepscode gaat het over Toegepast Psychologen of over beroepsbeoefenaren. Daar wordt beide mee bedoeld een Toegepast Psycholoog minimaal opgeleid op HBO bachelor niveau.
- Waar in deze beroepscode sprake is van hij, kan ook zij, die of een ander gelezen worden.
- Deze Gedragscode is op 17 mei 2025 vastgesteld door de ALV van NBTP en vervangt de versie van 22-11-2018

2. Uitgangspunten

2.1. Gedragsveranderaars

Toegepast psychologen zijn gedragsveranderaars. Zij richten zich op het begrijpen/analyseren van gedrag en beïnvloeden van gedrag in leven, leren en werk. De beroepsgebieden omvatten het geven van behandeling, voorlichting, advisering, coaching, training, begeleiding en ondersteuning, zowel individueel als in groepsverband, in verschillende levensfasen en/of ten behoeve van organisaties.

2.2. Methodisch en onderbouwd

Zij doen dit methodisch en onderbouwd. Zij zijn in staat toegepast onderzoek uit te voeren en interventies te ontwikkelen en toe te passen.

2.3. Gedragsregels

Bij de beroepsuitoefening hoort de beroepsbeoefenaar zich te houden aan de beschreven gedragsregels in deze beroepscode. Afwijken van deze gedragsregels is een kwestie van hoge uitzondering, die de beroepsbeoefenaar moet kunnen verantwoorden.

3. Professioneel Handelen

3.1. Deskundigheid en Professionaliteit

- 3.1.1 Toegepast Psychologen werken binnen hun expertise, blijven zich ontwikkelen en hanteren wetenschappelijke en ethische standaarden.
- 3.1.2 Voor Toegepast Psychologen is het belangrijk om regelmatig samen met collega's kritisch te kijken naar de ethische kant van hun werk. Dit kan bijvoorbeeld via intervisie of collegiaal overleg. Als iemand om uitleg over hun handelen vraagt, werken Toegepast Psychologen hier loyaal en open aan mee. De Beroepscode is van en voor alle Toegepast Psychologen en dient als stevige basis voor gesprekken over zorgvuldige beroepsuitoefening.

3.2. Integriteit en Eerlijkheid

- 3.2.1 Toegepast Psychologen handelen transparant, vermijden belangenverstrengeling en communiceren open en eerlijk met cliënten en collega's.
- 3.2.2 Toegepast Psychologen stoppen de professionele relatie als daar geen goede reden meer voor is of als voortzetting niet verantwoord is. Ze ronden dit zorgvuldig af in overleg met de cliënt of het cliëntsysteem, zodat er geen misverstanden ontstaan.
- 3.2.3 Toegepast Psychologen maken geen misbruik van hun positie, geven correct en zorgvuldig hun opleiding, kwalificaties, registraties, ervaring en titels weer en zij geven een realistisch beeld van wat cliënten of opdrachtgevers kunnen verwachten.

3.3. Respect en Gelijkwaardigheid

- 3.3.1 Toegepast Psychologen erkennen de autonomie, privacy en diversiteit van cliënten en collega's en bevorderen eerlijke en respectvolle samenwerking.
- 3.3.2 De toegepast psycholoog zal de cliënt behandelen zonder daarbij onderscheid te maken in geslacht, geloof, levensovertuiging, ras, geaardheid, et cetera en houdt rekening met de levensbeschouwelijke opvattingen van de cliënt.

3.4. Verantwoordelijkheid en Zorgvuldigheid

- 3.4.1 Toegepast Psychologen nemen verantwoordelijkheid voor hun professioneel handelen, streven het welzijn van cliënten te verbeteren en handelen zorgvuldig om schade te voorkomen.
- 3.4.2 De beroepsbeoefenaar is persoonlijk verantwoordelijk voor de uitoefening van zijn beroep. Hij houdt zich aan geldende wetgeving zoals bijvoorbeeld WGBO en Wkkgz.
- 3.4.3 De beroepsbeoefenaar zal ernaar streven de ontwikkeling van zijn vak te bevorderen en hij zal zich steeds op de hoogte stellen van nieuwe ontwikkelingen op zijn vakgebied. Een leven lang leren behoort bij de beroepsbeoefenaar die zijn vak serieus neemt en daarom zal permanente educatie vanzelfsprekend zijn.
- 3.4.4 Toegepast Psychologen houden het werk van collega's kritisch in de gaten en spreken hen aan bij mogelijke schendingen van de Beroepscode. Ze zorgen ervoor dat dit niet ten koste gaat van cliënten. Als een collega weigert verantwoording af te leggen of doorgaat met onjuist handelen, kan een klacht of melding worden overwogen. Dit gebeurt pas nadat duidelijk is dat collegiaal overleg geen effect heeft.
- 3.4.5 De beroepsbeoefenaar zal een cliënt die een spoedeisende behandeling nodig heeft behandelen en verwijzen en/of begeleiden naar de juiste plek om geholpen te worden.

- 3.4.6 De beroepsbeoefenaar zal bij afwezigheid zorgdragen voor waarneming c.q. een bereikbaarheidsregeling.
- 3.4.7 Bij het laten uitvoeren van handelingen door andere hulpverleners blijft de verantwoordelijkheid voor het geven en de inhoud van de opdracht bij de beroepsbeoefenaar.

4 Beroepsmatig handelen

4.1 Vertrouwelijkheid

- 4.1.1 De beroepsbeoefenaar heeft geheimhoudingsplicht, tenzij ernstige misstanden en/of wettelijke bepalingen zoals in het Wetboek van Strafrecht staan vermeld, hem tot spreken verplichten.
- 4.1.2 De beroepsbeoefenaar mag zijn geheimhoudingsplicht doorbreken als hij goede redenen heeft om te denken dat dit de enige manier is om direct gevaar voor iemand te voorkomen. Ook kunnen ze hiertoe verplicht worden door de wet of een rechterlijke uitspraak.
- 4.1.3 De beroepsbeoefenaar verzamelt slechts die gegevens die voor de behandeling en/ of begeleiding noodzakelijk zijn. Verkregen data dienen geanonimiseerd te worden en met inachtneming van ethische regels te worden gebruikt.
- 4.1.4 De beroepsbeoefenaar heeft ten opzichte van ieder ander dan de cliënt geheimhoudingsplicht over alles wat hem uit hoofde van zijn functie bekend wordt/is geworden. Uitwisseling van relevante gegevens van diverse (mede)behandelaren vindt alleen plaats na toestemming van de cliënt.
- 4.1.5 De gegevens omtrent een cliënt mogen zonder diens toestemming slechts aan anderen worden verstrekt ten behoeve van research of opleidingsdoeleinden. In deze gevallen dient aan strikte voorwaarden te worden voldaan om de anonimiteit van de cliënt te waarborgen.
- 4.1.6 De beroepsbeoefenaar eerbiedigt de vrije hulpverleners keuze van de cliënt.

4.2 Begeleidingsopdracht

- 4.2.1. De beroepsbeoefenaar gaat pas tot behandeling of begeleiding over wanneer toestemming van de cliënt is verkregen, of als de professionele relatie tot stand komt als gevolg van een opdracht door een externe opdrachtgever, die daartoe een door de wet toegekende bevoegdheid heeft.
- 4.2.2 De zelfbeschikking van de cliënt kan beperkt worden door dingen zoals leeftijd, ontwikkeling, mentale gezondheid, wetten of de beslissingsbevoegdheid van een externe opdrachtgever met een wettelijke of rechterlijke taak. Binnen deze grenzen proberen de beroepsbeoefenaar de zelfbeschikking van de cliënt zoveel mogelijk te respecteren.

4.3 Rapportage

- 4.3.1. Rapporten moeten duidelijk en zakelijk zijn en mogen alleen worden gebruikt voor het doel waarvoor ze zijn opgesteld met medeweten van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger.
- 4.3.2. Bij rapporteren aan derden verstrekt de beroepsbeoefenaar slechts die informatie die voor de beantwoording van de vraagstelling van direct belang is, duidelijk en met indicatie van de reikwijdte van het advies en met toestemming van de cliënt.
- 4.3.3. Op verzoek van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger geeft de beroepsbeoefenaar deze inzage in zijn dossier en rapportage, na toestemming van de rapporteur(s). Dit alles binnen de bevoegdheden waartoe hij is opgeleid en binnen de kaders van zijn taakstelling. Daarbij voorschrijven in acht nemend die van toepassing zijn; zoals het schriftelijk aanvragen

- van kopieën van dossierstukken door de cliënt. Daarbij dient men bewust te zijn van het feit dat alle materialen die gebruikt zijn bij het onderzoek deel uitmaken van het dossier.
- 4.3.4. De beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het zorgvuldig opslaan en beheren van de gegevens van een cliënt. Hij doet dit volgens de geldende regelgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming, of andere wet- en regelgeving over persoonsgegevens en de eisen die er gesteld kunnen worden bij het uitoefenen van het beroep door een opdrachtgever.
- 4.3.5. De beroepsbeoefenaar dient zich ervan te verzekeren dat de cliënt op de hoogte is i.c. wordt gebracht dat de geldigheid van de in het rapport vastgelegde gegevens en bevindingen van beperkte duur zijn, met name als zich belangrijke wijzigingen in de situatie en/of de vraagstelling van de cliënt voordoen.

5. NBTP-lidmaatschap

- 5.1.1 Het NBTP-lid dient zijn professioneel handelen primair aan deze code te toetsen en zich in twijfelgevallen te wenden tot het bestuur van de NBTP.
- 5.1.2 Het NBTP-lid draagt er zorg voor dat opdrachtgevers en cliënten adequaat geïnformeerd worden over de gedragsregels waaraan het NBTP-lid zich gebonden acht.
- 5.1.3 Het NBTP-lid aanvaardt op grond van zijn lidmaatschap van de NBTP de verplichtingen die hieruit voortvloeien. Het aanvaarden van het lidmaatschap van de NBTP houdt in het aanvaarden van de beroepscode.
- 5.1.4 Indien er twijfel is of een lid van de NBTP zich al dan niet houdt aan de verplichtingen van deze beroepscode, richt de bezwaarde zich tot het bestuur van de vereniging (eventueel tot een daartoe ingestelde commissie). Het bestuur (de commissie) onderzoekt de klacht. Acht het bestuur deze gegrond, dan kunnen de volgende maatregelen worden genomen:
- 5.1.5 Een schrijven wordt gericht aan het lid waartegen de klacht is gericht en waarin wordt gewezen op het ongewenste (onjuiste) van de handeling waarop de klacht betrekking heeft. De klager ontvangt hiervan een afschrift.